# İşin zor ve meşakkatli olması sebebiyle orucu bozabilir mi?

[ Türkçe — Turkish — تركي ]


Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin



2011 - 1432

IslamHouse.com

# ﴿ هل يفطر بسبب مشقة العمل؟ ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

**Soru:**

Demir-çelik fabrikalarında çalışanlar ile buna benzer zor işlerde çalışan işçiler gibi, zor ve meşakkatli işte çalışanların Ramazan'da oruçlarını bozmaları (oruç tutmamaları) câiz midir?

**Cevap:**

Hamd, Allah'a mahsustur.

Bazı âlimler,böyle kimselerin oruçlarını bozmalarının câiz olduğu yönünde fetvâ vermişler, daha sonra bu fetvânın üzerine bir açıklamada bulunmaları için bu fetvâ, iki değerli âlim Abdullah b. Muhammed b. Humeyd ile Abdulaziz b. Baz'a -Allah ikisine de rahmet etsin- gönderilmiştir. Bunun üzerine bu iki âlim şu açıklamada bulunmuşlardır:

"Aslolan,Ramazan orucunu tutmanın farz olması, mükellef yaşta olan müslümanların bu oruç için geceden oruca niyet etmeleri ve oruçlu olarak sabah-

lamalarıdır.Ancak dînin oruç tutmamalarına izin verdiği kimseler bunun dışındadır. Bu kimseler, hastalar, yolcular ve onların hükmünde olanlardır.Fakat zor işte çalışanlar, dînen mükellef olanlar kısmına dâhildirler, hastalar ve yolcular hükmünde değillerdir.Bu sebeple zor işte çalışanların Ramazan orucu için geceden niyet etmeleri ve oruçlu olarak sabahlamaları gerekir. Bu kimselerden birisi, gündüz orucu bozmak zorunda kalırsa, o zorluğu gidermek için orucunu bozması câizdir. Fakat orucunu bozduktan sonra günün kalan bölümünü oruçlu geçirmesi ve uygun bir zamanda da orucunu kaza etmesi gerekir. Zorda kalmayan kimsenin orucuna devam etmesi gerekir. Çünkü Kur'an ve sünnetten deliller bunu gerektirir. Bütün mezhep âlimlerinin sözleri de buna delâlet etmiştir.

Müslümanların işlerini üstlenen yöneticilerin, yanlarında zor işte çalışanların durumlarını gözden geçirmeleri ve Ramazan geldiğinde -mümkünse- onları, Ramazan'ın gündüzünde oruçlarını bozmaya zorlayacak iş ile görevlendirmemeleri gerekir.Örneğin çalışmayı geceye almaları veya işçilerin,hem çalışmak, hem de orucu tutmakta muvaffak olabilmeleri için

çalışma saatlerini gündüz ile gece arasında, adâletli bir şekilde dağıtmaları gerekir.

Bazı âlimlerin zor işte çalışanların oruçlarını bozmalarının câiz olduğu yönünde verdikleri fetvâ, ferdî bir konudadır ve bu âlimler içtihat ederek fervâ vermişlerdir.Fakat bu âlimler, yukarıda zikrettiğimiz ve bütün mezhep âlimlerinin onayladığı şartları gözden kaçırmışlardır.Allah Teâlâ'dan herkesi hayırda muvaffak kılmasını dileriz."[1]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

---

[1] Yüksek Yargı Meclisi Başkanı ve Mescid-i Haram Dînî Denetleme Genel Başkanı: Abdullah b. Muhammed b. Humeyd -Allah ona rahmet etsin-. İlmî Araştırmalar, Fetvâ, Dâvet ve İrşad İdâreleri Genel Başkanı: Abdulaziz b. Baz Mecmû' Fetâvâ İbn-i Baz; c: 14, s: 245.